

Kalix kommun
kommun@kalix.se

Rektor vid Furuheadsskolan 1
maria.hjelm@kalix.se

Beslut

2017-04-27
Dnr 40-2016:202

Beslut

efter kvalitetsgranskning av yrkesprogrammens
ändamålsenlighet vid Furuheadsskolan 1 i Kalix
kommun

2017-04-27

1 (12)

Dnr 40-2016:202

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av yrkesprogrammets ändamålsenlighet under våren 2017. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma hur skolorna skapar helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på yrkesprogrammen utifrån de kunskaper som uttrycks i examensmålen. Granskningen fokuserar på lärares samverkan och på hur rektor bedriver sitt pedagogiska ledarskap för att skapa en sammanhållen utbildning för eleverna.

Granskningens två huvudfrågor är:

- Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?
- Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen, och mellan utbildningens olika delar, så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Granskningen omfattar 36 kommunala och fristående gymnasieskolor. På varje gymnasieskola har ett av följande program granskats:

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

Granskningen av Kalix kommun och Furuhedsskolan 1 ingår i detta projekt. Furuhedsskolan besöktes den 28 och 29 mars 2017. Ansvariga inspektörer har varit utredarna Maud Karlström och Karin Nilsson.

På Furuhedsskolan 1 har Skolinspektionen granskat vård- och omsorgsprogrammet.

I samband med besöket genomfördes intervjuer med rektorer, lärare, elever och APL-handledare (APL = arbetsplatsförlagt lärande). För att kunna bedöma rektors och lärares arbete med skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på utvalt yrkesprogram har Skolinspektionen även begärt in ett antal dokument, bland annat dokument som visar på lärares samverkan och på vilket sätt den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen bidrar till helhet och sammanhang i elevernas lärande.

2017-04-27

2 (12)

Dnr 40-2016:202

I detta beslut redovisar Skolinspektionen iakttagelser, analyser och bedömningar. Beslutet ger också en beskrivning av de utvecklingsområden som framstår som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de huvudmän och skolenheter som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden hos andra gymnasieskolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens kvalitetsgranskning visar att Furuheadsskolan 1 på många sätt arbetar för att elever på vård- och omsorgsprogrammet ska få helhet och sammanhang i sin utbildning.

Skolinspektionen bedömer dock att examensmålen endast till viss del styr lärarnas planering av undervisningen vilket därför behöver utvecklas.

Skolan har ett väl etablerat samarbete med sina APL-handledare och Skolinspektionen bedömer att eleverna får möjlighet till helhet och ett sammanhang mellan den skolförlagda delen och sitt arbetsplatsförlagda lärande. Skolan erbjuder en omfattande handledarutbildning som de senaste åren har haft god upplösning.

Granskningen visar vidare att samarbete mellan lärare på skolan på flera sätt uppmuntras av rektorn. Dock framkommer att det finns organisatoriska hinder som gör att lärarna inte har förutsättningar att samarbeta i den utsträckning som behövs för att eleverna ska få helhet och sammanhang i sin undervisning. Lärarna är indelade i arbetslag utifrån programtillhörighet och i vård- och omsorgsprogrammet ingår endast ett fåtal lärare som undervisar i gymnasiegemensamma ämnen. Det får till följd att lärarna i yrkesämnena aldrig träffar lärarna i matematik, samhällskunskap och historia under formaliserade former. Skolan har förhållandevis få elever vilket medför att eleverna läser de gymnasiegemensamma ämnena tillsammans med andra program vilket försvårar arbetet med infärgning, det vill säga att låta ämnen samspela med varandra inom undervisningen.

Vidare bedömer Skolinspektionen att lärarna till viss del skapar helhet och sammanhang i undervisningen genom att låta ämnen samspela med varandra inom ramen för undervisningen, så kallad infärgning. Skolinspektionen bedömer att det ämnesövergripande samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gym-

2017-04-27

3 (12)

Dnr 40-2016:202

nasiegemensamma ämnen behöver utvecklas till att omfatta fler gymnasiegemensamma ämnen än svenska och engelska, som vid granskningstillfället är de enda ämnen som ingår i skolans planering för ämnesövergripande temaarbeten. Rektorn behöver skapa förutsättningar för samarbete exempelvis genom att etablera strukturer och rutiner som stödjer samverkan mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Rektorn behöver säkerställa att lärarna i sitt arbete med planering och genomförande av undervisningen i högre grad utgår från examensmålen.
- Rektorn behöver säkerställa att det ämnesövergripande samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen utvecklas så att det omfattar flera gymnasiegemensamma ämnen, detta för att eleverna ska få möjlighet till en större känsla av helhet och sammanhang i sin utbildning.

Beskrivning av huvudman och besökt skolenhet

Furuhedsskolan är en kommunal gymnasieskola i Kalix kommun. Skolan har 641 elever och erbjuder undervisning på tolv olika nationella program där vård- och omsorgsprogrammet är ett av dem. Skolan är uppdelad på två enheter som leds av varsin rektor. Vård- och omsorgsprogrammet hade vid besökstillfället totalt 36 elever.

Lärarna som undervisar på vård- och omsorgsprogrammet ingår i ett programlag bestående av sex lärare, där fyra av dem undervisar enbart i yrkesämnena och två av lärarna undervisar i gymnasiegemensamma ämnen.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redogör Skolinspektionen mer utförligt för sina bedömningar kring frågeställningarna.

- 1. Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?**

2017-04-27

4 (12)

Dnr 40-2016:202

Enligt 16 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska det för varje nationellt program finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 117 f.) framkommer att examensmålen ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen från elevens första dag på programmet. Det framkommer också att examensmålen ska styra utbildningen och gymnasiearbetets utformning och innehåll. Av 1 § förordning (2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program framgår bland annat att examensmålen gäller utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i läroplanen för gymnasieskolan.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) föreskriver i kapitel 2.1 bland annat att läraren ska:

- i undervisningen skapa en balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande,
- samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen,
- organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

1.1 Ger samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen eleverna möjlighet till en upplevelse av helhet och sammanhang i sin utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen fungerar väl i vissa delar men att det kan utvecklas. Av granskningen framgår att examensmålen delvis används av lärarna i sin planering av undervisningen. Av granskningen framgår även att skolan sedan några år tillbaka bedriver ett utvecklingsprojekt där kollegial samverkan används som arbetsmetod något som ger ökad möjlighet till helhet och sammanhang i sin undervisning. Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen behöver i högre grad använda examensmålen i sin planering av undervisningen för att öka elevernas möjlighet till upplevelse av helhet och sammanhang i sin utbildning. Samarbetet när det gäller temaarbeten behöver utvecklas mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen. Fler gymnasiegemensamma ämnen behöver ingå i arbetsformer som ger helhet och sammanhang till eleverna.

2017-04-27

5 (12)

Dnr 40-2016:202

Planering och genomförande av undervisningen med utgångspunkt i examensmålen sker till viss del

Lärare i yrkesämnena uppger i intervju att de bland annat planerar undervisningen utifrån examensmålen "de löper med som en röd tråd genom hela utbildningen". De uppger också att de ofta relaterar till examensmålen olika förmågor och kunskaper i diskussioner med eleverna om vad de ska kunna när de har avslutat sin utbildning. Lärare i gymnasiegemensamma ämnen uppger att de delvis använder sig av examensmålen när de planerar sin undervisning. Lärarna uppger att det är en försvårande faktor att elever på vård- och omsorgsprogrammet läser de gymnasiegemensamma ämnena tillsammans med elever från barn- och fritidsprogrammet. De uppger också att de har hittat några gemensamma mål för båda programmen som de brukar utgå från men att det i huvudsak är kursplanen som styr deras planering av undervisningen. Elever uppger i intervju att examensmålen aktualiseras när eleverna påbörjar sitt gymnasiearbete i årskurs 3.

Samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen behöver utvecklas

Lärarna uppger i intervju att de under innevarande läsår har genomfört ett ämnesövergripande temaarbete i kurserna Idrott och hälsa 1 och Hälsovetenskap. De har utarbetat ett dokument som visar exempel på ämnesövergripande teman som de kan arbeta med. Av dokumentet framgår att det förutom yrkesämnena är ämnena svenska och engelska som omfattas av planeringen. Enligt lärarna har de inte genomfört något av dessa temaarbeten under innevarande läsår eftersom skolan har ett pågående utvecklingsarbete rörande "Läsläsförbättring". Det har medfört att lärarna inte haft tid att samverka i den utsträckning de borde för att få till stånd fungerande temaarbeten. Lärare i yrkesämnena uppger att de har ett samarbete kring vilka olika lagar som gäller inom vården. En lärare uppger att inom det området finns det många gemensamma beröringspunkter med kursen Samhällskunskap 1a1 och att det skulle kunna bli ett bra ämnesövergripande arbete mellan dessa kurser, men som lärarna är organiserade i dagsläget fungerar det inte. Elever uppger i intervju att de gärna sett mer samarbete lärarna emellan och ger flera exempel på när det kunnat ske. Ett exempel är att de ska skriva en debattartikel i samhällskunskap. Där önskar eleverna att en lärare i svenska hade gått igenom vad en debattartikel är och hur den ska vara utformad. Ett annat exempel är ovan nämnda lagar där eleverna uttrycker att de tror att de skulle ha lärt sig mer om läroplanen i samhällskunskap hade samarbetat med yrkeslärarna.

Rektorn och lärare uppger i intervju att det sedan ett år tillbaka finns ett pågående utvecklingsarbete på skolan vars syfte är att utveckla det kollegiala samarbetet på skolan. Lärare uppger i intervjuer att de har i uppdrag att besöka en

2017-04-27

6 (12)

Dnr 40-2016:202

annan lärares lektion vid tre tillfällen under läsåret. Lärare i yrkesämnena uppger att de ofta brukar besöka varandra eftersom deras kurser har mycket gemensamt. En lärare uppger att man kan få en annan syn på eleverna i samband med dessa besök. En annan lärare uppger att det är skillnad att se eleverna genomföra en muntlig presentation i ett yrkesämne i jämförelse med om de gör det i svenska. Läraren uppger att presentationen ofta blir mycket bättre i yrkesämnet eftersom eleverna både är mer kunniga i det de pratar om och ofta mer intresserade av ämnet än om de har blivit tilldelade ett ämne inom svenskan.

Infärgning förekommer i liten utsträckning

Av insänd dokumentation och av intervju med rektorn framkommer att skolan har en förstelärare med uppdrag att utveckla ämnet matematik och dess koppling till kurser i yrkesämnena och utbildningens examensmål. Rektorn uppger att läraren har utarbetat en digital bank med uppgifter i matematik som har anknytning till vård- och omsorgsprogrammet. Inspektörerna får ta del av häftet "Om-vårdnadsmatematik" som innehåller exempel på matematikuppgifter med anknytning till vård- och omsorgsprogrammet. Ett exempel på detta är hur många dagar en läkemedelsförpackning räcker i förhållande till den dos en patient ordinerats. Ett annat exempel är en beräkning där en patient ordinerats att öka sitt energiintag med en viss procent där eleven ska beräkna hur stort energiintaget blir efter ökningen. En lärare uppger i intervju att de har påbörjat arbetet med att använda dessa uppgifter, men att eleverna måste lära sig grunderna i matematik först innan de kan användas i högre utsträckning. Elever och lärare ger i intervjuer några exempel på infärgning som förekommer. Det är exempelvis när eleverna ska skriva en utredande text, då får de i uppgift att skriva om något med vårdanknytning. I samband med litteraturläsning i svenska och engelska kan det förekomma att de läser en bok med anknytning till deras kommande yrken. Elever uppger i intervjuer att yrkeslärarna anknyter till sin yrkeserfarenhet i undervisningen genom att berätta om egna upplevda erfarenheter, vilket eleverna säger sig uppskatta "det är bra, då förstår man mer och kan koppla det till sitt kommande yrke".

1.2 Ges eleverna möjlighet till helhet och sammanhang i sin utbildning genom att APL och den skolförlagda utbildningen ömsesidigt bidrar till att utveckla de kunskaper som framgår av examensmålen?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna ges möjlighet till helhet och sammanhang genom att den skolförlagda utbildningen på många sätt kopplas samman med det arbetsplatsförlagda lärandet. Granskningen visar att det finns ett gott

2017-04-27

7 (12)

Dnr 40-2016:202

samarbete mellan lärare och APL-handledare och att det finns väl utarbetade rutiner för hur den skolförlagda delen och den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen ska samverka kring elevernas lärande. Granskningen visar att de uppgifter som eleverna genomför och som ligger till underlag för bedömning av eleverna utgår från examensmålen. Slutligen visar granskningen att när det gäller innehållet i APL är det endast de kunskaper i yrkesämnena som eleverna förvärvat i skolan som fördjupas under elevernas APL. Här skulle det, enligt Skolinspektionens bedömning, finnas möjligheter att låta elevernas APL även omfatta kunskaper i gymnasiegemensamma ämnen för att eleverna ska få helhet och sammanhang i sin utbildning.

Skolans organisation av APL bidrar till helhet och sammanhang för eleverna

Rektorn och lärare uppger i intervju att i samband med att gymnasieskolan fick en ny läroplan 2011, lade de ner ett omfattande arbete kring vilka kurser som skulle förläggas till APL. Rektorn och lärarna uppger vidare att skolan har deltagit i ett utvecklingsarbete där utbildningen har certifierats till Vård- och omsorgscollege som innefattar en kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling mellan skolan, arbetslivet och de fackliga organisationerna. I det arbetet finns flera utvecklingsgrupper där rektorn och lärare i yrkesämnena deltar. Ett område som dessa grupper har arbetat med är hur examensmålen ska behandlas i samband med att kurser förläggs till APL. Rektorn uppger att för närvarande är det enbart kurser från yrkesämnena som förläggs till APL.

Lärare och handledare samverkar kring planering, genomförande och uppföljning av APL

Lärare, handledare och elever uppger att skolan anordnar handledarträffar inför elevernas APL. Där får handledarna träffa sina elever och i samband med det bli informerade om sitt uppdrag och ges möjlighet att ställa frågor till lärarna. Lärare uppger att de förbereder eleverna innan de ska ut på APL, bland annat genom att samtala om språkbruk, bemötande, hygien och mobilanvändande. Att eleverna själva fått prova på exempelvis hur det är att bli matad är också viktigt enligt lärarna. Eleverna uppger att de under sin APL har uppgifter som är kopplade till deras yrkeskurser. Några exempel på dessa är att de i årskurs 1 får börja med att hjälpa brukarna att sköta sin hygien och att läsa för dem. I årskurs 1 brukar de också ha en skriftlig uppgift som rör de tre vanligast förekommande läkemedlen på deras APL-plats. I årskurs 2 och 3 har de mer avancerade uppgifter beroende på vilken arbetsplats de befinner sig på. Innehållet i de mer avancerade uppgifterna varierar beroende på vilken arbetsplats eleverna befinner sig på. I årskurs 3 har eleverna möjlighet att prova på akutsjukvård på sin APL. Lärare i yrkesämnena uppger att de besöker eleverna minst en gång under deras APL. Lärarna uppger att de försöker lägga besöket under den senare delen av elevernas APL. I samband med besöket genomförs ett trepartssamtal, där läraren

2017-04-27

8 (12)

Dnr 40-2016:202

tillsammans med handledare och elev går igenom elevens kunskapsutveckling utifrån ett dokument som skolan tillhandahåller där vissa av examensmålen ingår. Lärarna i yrkesämnena uppger att de har både muntliga och skriftliga redovisningar av elevernas APL-uppgifter när de är tillbaka på skolan efter avslutad APL. Syftet med det är enligt lärarna att elever har olika styrkor och svagheter, vissa är bättre på att uttrycka sig skriftligt och andra lyckas bättre när de får göra en muntlig framställning.

Företrädare för arbetslivet medverkar i den skolförlagda delen av undervisningen

Lärare och elever uppger i intervjuer att de brukar bjuda in olika föreläsare till skolan som berättar om sina yrken och vad eleverna kan mötas av när de kommer ut i yrkeslivet. Exempel som elever och lärare nämner är personal från tandvården och palliativa teamet som berättar om hur det är att vårda människor i livets slutskede. Andra exempel är enhetschef, dietist och biståndshandläggare som berättar om sina yrkesroller.

2. Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen och mellan utbildningens olika delar så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 2 kap. 9 § skollagen (2010:800) ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. I 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 648) framkommer att [rektors] besluten kan röra exempelvis personalens ansvarsområden, schemaläggning eller barnens och elevernas fördelning på klasser eller grupper.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) framgår att rektor som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att:

- samverkan mellan lärare i olika kurser kommer till stånd så att eleverna får ett sammanhang i sina studier,
- skolans arbete med kunskapsområden, där flera ämnen ska bidra och samordnas så att de utgör en helhet för eleven.

2017-04-27

9 (12)

Dnr 40-2016:202

2.1 Säkerställer rektor att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns arbete med att säkerställa att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning fungerar väl. Granskningen visar att det finns ett väl utvecklat samarbete mellan skolan och handledarna på APL-platserna. Det finns en gemensam kunskapssyn och rektorn uppmuntrar samarbete på skolan. Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn säkerställer att handledarna har de kunskaper som krävs för att de ska kunna stödja elevernas lärande under deras APL.

Rektorn uppmuntrar samarbete mellan yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen

Lärare uppger i intervju att rektorn är positivt inställd till samarbete mellan lärare och att de sällan får ett nej när de tar egna initiativ. Skolan bedriver sedan några år tillbaka ett utvecklingsarbete inom kollegialt lärande. Lärarna uppger att det innebär att de ska besöka varandras klassrum vid tre tillfällen per läsår.

I den av rektorn inskickade verksamhetsredogörelsen framgår att läraren i idrott och hälsa sedan några år tillbaka har fått utökad kurstid i årskurs 1 för att samverka med kursen Hälsovetenskap. Bakgrunden till detta är att skolan för några år sedan uppmärksammade att det var en alltför stor andel elever som inte nådde minst ett E på kursen Idrott och hälsa 1. Enligt rektorn var det inte tillfredsställande då utbildningens examensmål har en så tydlig koppling till hälsa. Det framkommer vidare av det inskickade dokumentet att 100 procent av eleverna har haft minst E på kursen de senaste två åren.

Kunskapssyn och värdegrund

Både lärare i gymnasiegemensamma ämnen och lärare i yrkesämnena uppger att de kunskaper eleverna får från de gymnasiegemensamma ämnena är betydelsefulla för elevernas kommande yrkesliv. Lärarna ger vid intervjuerna flera exempel på detta. Bland annat att kunskaper i svenska är viktiga för att eleverna behöver kunna kommunicera med vårdtagare eller patienter. Den skriftliga förmågan är viktig för den journalföring som eleverna förväntas utföra i sina kommande yrken. Ytterligare en lärare uppger att historia är viktigt både för att eleverna ska kunna koppla det som hände förr med det som händer nu och för att kunna föra samtal med exempelvis vårdtagare om händelser som ligger bakåt i tiden. Lärarna uppger också att idrott och hälsa är ett viktigt ämne eftersom vårdyrket i många fall är fysiskt krävande och eleverna behöver ha nödvändiga kunskaper om hur de ska "hålla hela livet".

2017-04-27

10 (12)

Dnr 40-2016:202

Lärare och rektorn uppger i intervjuer att det sällan förekommer några motsättningar mellan skolan och arbetsplatserna om vad eleverna ska lära sig. Det kan enligt rektorn och lärare vid något enstaka tillfälle ha handlat om att handledaren haft höga krav på eleverna och att de förväntat sig att eleverna ska kunna mer än vad de gör när de kommer ut i början av utbildningen. Både lärare och handledare uppger i intervju att bemötande är viktigt i yrket. Lärarna uppger att de pratat mycket med eleverna om det innan de ska ut på APL.

Rektorn säkerställer att handledarna har nödvändig kompetens

Rektorn, lärare i yrkesämnena och de handledare som intervjuats uppger att skolan anordnar handledarträffar inför elevernas APL. Handledarna bjuds in till skolan någon vecka innan APL-periodens början. Vid detta möte får handledarna information om vad som förväntas av dem och vad de kan förvänta sig av eleverna. Av den verksamhetsredogörelse som rektorn skickat in till Skolinspektionen inför granskningen framgår att skolan har organiserat handledarutbildning sedan 2011. Vidare framgår att från 2015, då skolan certifierades i Vård- och omsorgscollege, utgår handledarutbildningen från kursen "Vårdpedagogik och handledarutbildning" som motsvarar 100 poäng i gymnasieskolan. Rektorn uppger att sedan skolan certifierades har ungefär 70 handledare genomfört denna utbildning. De intervjuade handledarna som precis har avslutat sin utbildning uppger att den var lärorik. De fick bland annat lära sig om olika lärstilar och vilka metoder de kan använda i sitt arbete med elevernas lärande under APL. Det var totalt 18 handledare som gick utbildningen och omfattningen var 12 halvdagar som var förlagt till en dag i veckan. Handledarna uppger vidare att de fick genomföra utbildningen på arbetstid. Däremot fick de ingen tid för de hemuppgifter som skulle utföras i samband med utbildningen. Läraren som genomförde utbildningen uppger att det inte är bestämt hur den kommer att genomföras i fortsättningen vilket bekräftas av rektorn. Enligt rektorn är planen att handledarutbildningen ska finnas kvar i någon form.

2.2 Ger organisation och ledarskap förutsättningar för lärare att samverka i syfte att skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns arbete med att organisera och leda lärarnas arbete fungerar väl i vissa delar, men att det finns områden som kan utvecklas. Granskningen visar att det finns vissa svårigheter för lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen att mötas för att arbeta tillsammans. Det är endast ett fåtal av lärarna i gymnasiegemensamma ämnen som tillhör arbetslaget för vård- och omsorgsprogrammet, vilket försvårar möjlig-

2017-04-27

11 (12)

Dnr 40-2016:202

heterna till samarbete mellan lärare. Även om skolan deltar i ett utvecklingsarbete kring "Läslýftet", som enligt Skolinspektionens bedömning kan bidra till möjligheter att ge eleverna en upplevelse en helhet och sammanhang i sin utbildning, behöver rektorn ytterligare prioritera lärarnas möjligheter till samarbete. Rektorn behöver dessutom säkerställa att fler gymnasiegemensamma ämnen involveras i den samarbetskultur som finns på skolan.

Arbetslagens och skolans organisation både gynnar och försvårar samverkan

Lärare uppger i intervjuer att rektorn uppmuntrar till samarbete men att det finns organisatoriska hinder. Lärare uppger att de är organiserade i arbetslag utifrån vilket program de i huvudsak undervisar på. I vård- och omsorgsprogrammet arbetslag ingår samtliga fyra undervisande lärare i yrkesämnena. Dessutom ingår två lärare i de gymnasiegemensamma ämnena svenska och engelska. Övriga lärare i gymnasiegemensamma ämnen tillhör andra programlag, bland annat barn- och fritidsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet.

Lärare i yrkesämnena uppger att de aldrig träffar lärarna som undervisar i matematik, samhällskunskap och historia under formaliserade former och att det är en brist. Lärarna uppger att rektorn uppmuntrar dem till att besöka andra arbetslag, till exempel i samband med att de har kafferast, men att det inte blir av. En lärare uppger "i matematik och naturvetenskapslokalerna är vi aldrig". En annan lärare uppger att det ibland kan uppstå samtal kring gemensamma inslag i kurser via informella möten lärare emellan. Men att det inte har resulterat i något ämnesövergripande arbete.

Lärare uppger vidare att skolan har förhållandevis få elever vilket får till följd att elever från olika program läser de gymnasiegemensamma kurserna ihop. Tidigare läste elever från vård- och omsorgsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet sina gymnasiegemensamma ämnen ihop, vilket enligt lärarna inte var optimalt. Vid granskningstillfället läser elever från barn- och fritidsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet de gymnasiegemensamma ämnena ihop. Lärarna uppger att dessa program har några gemensamma examensmål som är lättare att kombinera än med bygg- och anläggningsprogrammet.

Lärare uppger i intervjuer att det finns mer mötestid nu i jämförelse med tidigare. Det finns en mötesstruktur där arbetslagstid, ämnestid och regelbundna möten med rektorn finns inplanerade. Lärarna uppger att den mötesstrukturen inte fungerar optimalt under innevarande läsår eftersom de deltar i en gemensam kompetensutvecklingsinsats, "Läslýftet". Lärarna uppger att denna satsning upptar i stort sett all utvecklingstid vilket får till följd att det saknas utrymme för samarbete inom ramen för formella mötestider. Lärarna uppger dock att "Läslýftet" öppnar upp för att eleverna ska få en helhet i utbildningen, eftersom elever på vård- och omsorgsprogrammet behöver läsa mycket trots att

2017-04-27

12 (12)

Dnr 40-2016:202

det är en yrkesutbildning. Eleverna behöver till exempel kunna läsa en instruktion eller läsa sig till varför man mäter blodtrycket.

Rektorn uppger att lärarna har signalerat att de vill arbeta mer ämnesövergripande, men under detta läsår när de deltar i "Läslýftet" räcker tiden för detta inte till. Rektorn uppger vidare att "Läslýftet" ger kompetensutveckling i ett språkutvecklande arbetssätt och eftersom hela arbetslaget deltagit i utbildningen är målet att det ska ge en ökad kvalitet i utbildningen för eleverna men att det även kommer att förbättra kvaliteten på de ämnesövergripande projekten.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2018-04-27 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat.

Huvudmannen ska dessförinnan, inom två månader från beslutet 2017-06-27, inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att förbättra de områden som Skolinspektionen identifierat som utvecklingsområden. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningpunkter under arbetets gång.

Redogörelserna skickas till Skolinspektionen, Maud Karlström, Box 3177, 903 04 Umeå per post eller per e-post, maud.karlstrom@skolinspektionen.se samt skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 40-2016:202) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Karin Nilsson och juristen Åsa Lindbäck deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Maud Karlström
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 Författningsstöd